

ОПИС НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
згідно освітньої програми
«Середня освіта (Географія)»
Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю **014 Середня освіта (Географія)**
галузі знань **01 Освіта**

Обсяг освітньої програми: **90** кредитів ЄКТС
Термін навчання: **1,5 роки**
Форма навчання: **денна**

Початок навчання – **2016/2017 н.р.**

Назва навчальної дисципліни	Загальний обсяг	
	Кредити	Години
1. НОРМАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ		
Методика науково-педагогічних досліджень	3	90
Основи економіки	3	90
Методика навчання економіки	4	120
Педагогічна майстерність	3	90
Виробнича (організаційно-краєзнавча) практика	6	180
Педагогічна практика	6	180
Магістерська робота	18	540
<i>1.1. Спеціалізація "Фізична географія"</i>		
Екологічна географія	5	150
Прикладна фізична географія	3	90
Методи досліджень ландшафтів	3	90
Ландшафтне різноманіття	3	90
Ландшафтні основи оптимізації природокористування	3	90
Виробнича зі спеціалізації (переддипломна) практика	6	180
<i>1.2. Спеціалізація "Економічна і соціальна географія"</i>		
Актуальні проблеми суспільної географії	5	150
Глобальні проблеми людства	3	90
Проблеми географії освіти і науки в Україні та світі	3	90
Географічне краєзнавство	3	90
Методика викладання соціально-економічної географії у школі	3	90
Виробнича зі спеціалізації (переддипломна) практика	6	180
<i>1.3. Спеціалізація "Географія України"</i>		
Геополітичні проблеми України	5	150
Географія транспорту України з основами геології	3	90
Основи просторового планування	3	90
Топоніміка України	3	90
Медична географія України	3	90
Виробнича зі спеціалізації (переддипломна) практика	6	180
<i>1.4 Спеціалізація "Географія та економіка"</i>		
Екологічне краєзнавство	5	150
Об'єкти неживої природи у краєзнавчих дослідженнях	3	90
Управління природокористуванням	3	90
Деградація і охорона ґрунтів	3	90

Магістерський семінар	3	90
Виробнича зі спеціалізації (переддипломна) практика	6	180
Всього нормативних навчальних дисциплін	66	1980
2. ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ		
Географічні екскурсії по Львову	4	120
Фізико-географічні проблеми сталого розвитку Карпатського регіону		
Меліоративна геоморфологія	4	120
Охорона і раціональне використання рельєфу	4,5	135
Методика проведення шкільних географічних екскурсій та мандрівок		
Початкова географічна освіта		
Філософські проблеми природокористування	4,5	135
Стратегія сталого розвитку	3	90
Педосфера Землі		
Моніторинг ґрунтів		
Курсова робота	4	120
Всього вибіркового навчальних дисциплін	24	720
Всього за час навчання	90	2700

Спеціальність:
014 Середня освіта (Географія)

Нормативні навчальні дисципліни

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: _____ Методика науково-педагогічних досліджень _____

Семестр: _____ 1 _____

Спеціальність (спеціалізація): _____ 014 Середня освіта (Географія) _____

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 32 (лекції - 16, практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: нормативно навчальна дисципліна «Методика науково-педагогічних досліджень» входить до циклу дисциплін соціально-гуманітарної підготовки майбутніх магістрів у галузі професійної педагогіки. Мета дисципліни – сформувати у майбутніх фахівців систематизовані уявлення, теоретичні знання та практичні уміння, які б дозволили їм адекватно й ефективно використовувати одержані знання з методології, методики та організації науково-педагогічного дослідження у професійній діяльності.

Результати навчання:

• знати:

- понятійно-термінологічний апарат, логіку проведення науково-педагогічного дослідження;
- суть та головні особливості проведення науково-педагогічного дослідження;
- методологічні та методичні засади науково-педагогічного дослідження;
- зміст основних методик, що використовуються в науково-педагогічних дослідженнях;
- зміст та послідовність етапів проведення науково-педагогічного дослідження;
- методи обробки результатів дослідження;
- особливості використання результатів науково-педагогічного дослідження в педагогічній практиці.

• вміти:

- аналізувати та використовувати літературу з питань загальнонаукового та науково-педагогічного дослідження;
- враховувати основні методологічні вимоги при проведенні науково-педагогічного дослідження;
- складати програми науково-педагогічного дослідження;
- визначати науково-педагогічну проблему, формулювати гіпотезу, мету й завдання науково-педагогічного дослідження;
- вибирати відповідні до завдань дослідницькі методики;
- складати запитальники для різних видів опитування (бесіди, інтерв'ю, анкетування);
- проводити спостереження і фіксувати їх результати у відповідних формах;
- аналізувати і узагальнювати отримані в дослідженні дані та робити відповідні науково-практичні висновки;
- оформляти звіт про проведене науково-педагогічне дослідження та отримані при цьому результати і сформульовані висновки.

Форма звітності: _____ екзамен _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Основи економіки

Семестр: 1

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія)

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 32 (лекції - 16, практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Метою викладання навчальної дисципліни «Основи економіки» є опанування студентами знань щодо економіки та ролі держави в економічних процесах, а також отримання теоретичних та практичних знань про економічні явища і процеси, дію економічних законів, розвиток економічного мислення і культури у студентів.

Основними завданнями вивчення дисципліни є розкриття змісту економічних законів, які зумовлюють соціально-економічний розвиток суспільства; дослідження і вивчення механізму дії ринкової економіки; формування знань щодо найефективніших напрямів економічної діяльності в умовах обмежених ресурсів; дослідження шляхів побудови ефективної ринкової економіки в Україні, забезпечення зацікавленості студентів в активній навчальній та науково-дослідній роботі.

Результати навчання:

• **знати:** понятійний апарат економічної теорії, загальні засади та закони економічної теорії, теоретичні та практичні положення мікроекономіки, теоретичні та практичні засади макроекономіки, засади державного регулювання економічних процесів.

• **вміти:** інтерпретувати дію законів попиту та пропозиції на споживача та виробника, аналізувати та інтерпретувати основні макроекономічні показники, визначати фазу економічного розвитку країни, аналізувати ефективність антиінфляційної та фіскальної політики країни.

Форма звітності: екзамен
(екзамен, залік)

Мова вивчення: українська

Робоча програма дисципліни: <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya>
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Методика навчання економіки

Семестр: 1

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія)

загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС - 4);
аудиторні години - 48 (лекції - 32, практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: нормативна дисципліна «Методика навчання економіки» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та організаційно-методичних професійних педагогічних умінь з проектування і проведення навчального процесу з економічних дисциплін в умовах середніх загальноосвітніх закладів.

Результати навчання:

- **знати:**

- зміст і завдання типових та альтернативних програм з економіки, систему тематичного планування уроків;
- основні типології уроку, місце уроку в системі уроків навчального розділу, форми уроку, засоби та принципи аналізу, основні вимоги до сучасного уроку економіки;
- зміст і дидактичні можливості підручників, методичних посібників і періодичних видань для вчителів економіки.
- базові поняття та принципи методики викладання економічних дисциплін;
- основні методи, прийоми та засоби навчання

- **вміти:**

- підготувати й провести урок з економіки за власною методикою, ґрунтуючись на прийнятих стандартах викладання цієї дисципліни;
- використовувати методи активізації навчальної діяльності учнів на уроках економіки;
- розробляти й застосовувати наочні засоби навчання, зважаючи на особливості економічних знань як предмета навчання;
- контролювати й оцінювати предметні компетенції з економіки учнів загальноосвітніх шкіл.

Форма звітності: екзамен
(екзамен, залік)

Мова вивчення: українська

Робоча програма дисципліни: <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya>
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Педагогічна майстерність

Семестр: 1

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія)

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 32 (лекції - 16, практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Курс “Педагогічна майстерність” за своїм змістом належить до практичних курсів, а отже, має забезпечити практичне оволодіння педагогічною майстерністю у процесі навчання і педагогічної практики майбутніх педагогів середньої освіти (географія). Мета дисципліни — сформувати навички педагогічної діяльності, сприяти збагаченню педагогічного досвіду майбутніх фахівців, поглибити знання з педагогіки і психології, інноваційних педагогічних технологій, культури педагогічного спілкування.

Результати навчання:

- **знати:**

- основи педагогічного процесу;
- правила педагогічної етики;
- методи навчання і виховання учнів середньої школи;
- основи педагогічної діяльності у закладах вищої освіти.

- **вміти:**

- шукати і формувати мотиваційні засади вивчення фахової проблематики;
- викладати новий навчальний матеріал;
- здійснювати контроль і оцінювати знання та вміння учнів у середній школі.

Форма звітності: залік
(екзамен, залік)

Мова вивчення: українська

Робоча програма дисципліни: <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya>
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Виробнича (організаційно-краєзнавча) практика
Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія)

загальна кількість годин - 180 (кредитів ЄКТС - 6);
аудиторні години - 0 (лекції - 0, практичні - 0, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: організаційно-краєзнавча практика призначена для перевірки теоретичних знань студента до вибору тематики, вивчення об'єктів, укладання маршруту та проведення екскурсії. Згідно із розробленою керівниками практики та фахівцями з базових установ тематикою, студенти виконуватимуть індивідуальні та практичні завдання в обраному ними напрямку краєзнавчих досліджень. Практика проводиться на базі природничих, історичних та краєзнавчих музеїв м. Львова та Львівської області

Результати навчання:

• знати:

- методичну краєзнавчу літературу і проводити бесіди з краєзнавцями-практиками;
- методику краєзнавчої роботи (пошукову, збиральну, гурткову, масово-освітню);
- особливості вивчення місцевої краєзнавчої літератури, матеріалів місцевих краєзнавчих музеїв;
- навички збору та використання інтерв'ю, спогадів, розповідей учасників та свідків подій, явищ тощо.

• вміти:

- використовувати методи історико-краєзнавчих досліджень при вивченні різних видів пам'яток;
- аналізувати джерела до заданої теми;
- описувати пам'ятки, виявляти і систематизувати краєзнавчі джерела та матеріали, технологічну карту екскурсії.

Форма звітності: залік диференційований
(екзамен, залік)

Мова вивчення: українська

Робоча програма дисципліни: <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya>
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Педагогічна практика

Семестр: 3

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія)

загальна кількість годин - 180 (кредитів ЄКТС - 6);
аудиторні години - 0 (лекції - 0, практичні - 0, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Педагогічна практика – це комплексний процес, в якому студенти виконують всі види діяльності, які визначаються їхньою спеціалізацією. Вона є важливою складовою частиною підготовки студентів університету до майбутньої професійної діяльності, яка покликана забезпечити формування професійно-педагогічних умінь і навичок у проведенні навчально-виховної та позааудиторної роботи із учнями середньої школи. Педагогічна практика сприяє розвитку професійної самосвідомості, культури спілкування, формуванню теоретичної, практичної та особистісно-мотиваційної складових професійної компетентності практикантів. Під час її проходження у студентів формуються навички педагогічної діяльності та починає складатися власний творчий стиль педагогічної діяльності.

Результати навчання:

- **знати:**

- засади організації навчального процесу у середній школі;
- прийоми, методи, засоби навчання у середній школі;
- критерії оцінювання знань учнів;

- **вміти:**

- планувати навчальну роботу з урахуванням умов конкретного навчального закладу;
- готувати й проводити заняття різних типів із застосуванням різних форм організації навчального процесу, прийомів і засобів, методів навчання, спрямованих на активізацію роботи учнів у середній школі;
- правильно використовувати уміння і навички для оцінки знань учнів;
- аналізувати і самоаналізувати власну педагогічну діяльність.

Форма звітності: залік диференційований
(екзамен, залік)

Мова вивчення: українська

Робоча програма дисципліни: <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya>
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Магістерська робота

Семестр: 3

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія)
Спеціалізація "Фізична географія"

загальна кількість годин - 540 (кредитів ЄКТС - 18);
аудиторні години - 0 (лекції - 0, практичні - 0, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: навчитись аналізувати матеріали власних польових комплексних фізико-географічних досліджень і представляти результати у вигляді магістерської роботи в якій: 1) обґрунтувати актуальність теми; 2) здійснити огляд літератури з досліджуваної проблеми; 3) обґрунтувати теоретичні засади і методику дослідження; 4) розкрити суть досліджуваної проблеми і окреслити шляхи подальших досліджень; 5) сформулювати основні висновки.

Результати навчання:

• **знати:** теоретичні засади комплексних фізико-географічних досліджень і методичні прийоми аналізу первинних матеріалів; причинно-наслідкові зв'язки і закономірності, що лежать в основі дослідженої проблеми; шляхи практичного використання отриманих результатів та висновків, в тому числі й у навчальному процесі у середній школі.

• **вміти:** впорядковувати матеріали польових досліджень; аналізувати первинні матеріали опираючись на сучасні комп'ютерні технології; представляти результати комплексних фізико-географічних досліджень у вигляді загальнонаукових і прикладних ландшафтних карт; виявляти зв'язки і закономірності, робити висновки.

Форма звітності: захист магістерської роботи
(екзамен, залік)

Мова вивчення: українська

Робоча програма дисципліни: <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya>
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Магістерська робота

Семестр: 3

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія)
Спеціалізація "Економічна і соціальна географія"

загальна кількість годин - 540 (кредитів ЄКТС - 18);
аудиторні години - 0 (лекції - 0, практичні - 0, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Магістерська робота – це самостійна випускна науково-дослідна праця, що виконує ідентифікаційну функцію. Головне завдання її автора – продемонструвати рівень і зміст своєї наукової кваліфікації і компетенції. Вона є своєрідним підсумком навчання студента у виші, синтезом його знань і навиків.

Результати навчання:

• **знати:** головні вимоги до наукових робіт типу магістерських: формулювати мету і завдання роботи, її структури; обґрунтування найважливіших власне наукових, теоретичних і методичних проблем; шляхи розв'язання цих проблем.

• **вміти:** формулювати мету і завдання дослідження; складати план магістерського дослідження; вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій; обробляти отримані дані, аналізувати і синтезувати їх; оформляти результати дослідження відповідно до сучасних вимог; володіти державною мовою у обсязі необхідному для виконання магістерської роботи.

Форма звітності: захист магістерської роботи
(екзамен, залік)

Мова вивчення: українська

Робоча програма дисципліни: <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya>
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Магістерська робота

Семестр: 3

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія)
Спеціалізація "Географія України"

загальна кількість годин - 540 (кредитів ЄКТС - 18);
аудиторні години - 0 (лекції - 0, практичні - 0, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: магістерська робота, з одного боку, має узагальнюючий характер, оскільки є своєрідним підсумком підготовки магістра, а з іншого – самостійним оригінальним науковим дослідженням студента, у розробці якого зацікавлені установи, організації або підприємства, при цьому студент упорядковує за власним розсудом накопичені наукові факти та доводить їх наукову цінність або практичну значимість.

Метою магістерської роботи є застосування набутих у процесі навчання теоретичних знань і практичних навичок для самостійного вирішення актуальної проблеми роботи на підставі критичного аналізу, узагальнення існуючої інформації з обраної проблеми, проведення власних досліджень чи прикладних рекомендацій.

Результати навчання:

- **знати:**

- об'єкт та предмет наукового дослідження;
- основні етапи проведення наукових досліджень за обраною темою;
- особливості проведення наукових досліджень, складання календарного плану їхнього виконання.

- **вміти:**

- формулювати мету і завдання дослідження;
- обґрунтовувати актуальність дослідження в обраному тематичному напрямку;
- вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- використовувати сучасні методи наукового дослідження, модифікувати наявні та розробляти нові методи, виходячи із завдань конкретного дослідження;
- обробляти отримані дані, аналізувати і синтезувати їх на базі відомих літературних джерел;
- оформляти результати досліджень відповідно до сучасних вимог, у вигляді звітів, рефератів, статей;
- обґрунтувати практичну та наукову значимість досліджень, що проводяться студентом.

Форма звітності: захист магістерської роботи
(екзамен, залік)

Мова вивчення: українська

Робоча програма дисципліни: <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya>
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Магістерська робота

Семестр: 3

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія)
Спеціалізація "Географія та економіка"

загальна кількість годин - 540 (кредитів ЄКТС - 18);
аудиторні години - 0 (лекції - 0, практичні - 0, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Магістерська робота – це самостійна випускна науково-дослідна праця, що виконує ідентифікаційну функцію. Головне завдання її автора – продемонструвати рівень і зміст своєї наукової кваліфікації і компетенції. Вона є своєрідним підсумком навчання студента у виші, синтезом його знань і навиків.

Результати навчання:

• **знати:** головні вимоги до наукових робіт типу магістерських: формулювати мету і завдання роботи, її структури; обґрунтування найважливіших власне наукових, теоретичних і методичних проблем; шляхи розв'язання цих проблем.

• **вміти:** формулювати мету і завдання дослідження; складати план магістерського дослідження; вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій; обробляти отримані дані, аналізувати і синтезувати їх; оформляти результати дослідження відповідно до сучасних вимог; володіти державною мовою у обсязі необхідному для виконання магістерської роботи.

Форма звітності: захист магістерської роботи
(екзамен, залік)

Мова вивчення: українська

Робоча програма дисципліни: <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya>
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

Спеціалізація
«Фізична географія»

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Екологічна географія

Семестр: 1

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Фізична географія»

загальна кількість годин - 150 (кредитів ЄКТС - 5);
аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: дисципліна передбачає ознайомлення з теоретико-методичними основами навчально-прикладного напрямку географії – екологічної географії, що займається географічним аналізом екологічних проблем та розробкою шляхів їх вирішення і передбачає: 1) вивчення теоретичних і методичних основ регіональних і локальних еколого-географічних досліджень; 2) вивчення змісту основних етапів еколого-географічних досліджень; 3) еколого-географічний аналіз території України; 4) еколого-географічний аналіз Українських Карпат.

Результати навчання:

• **знати:** теорію і методику екологічної географії; зміст основних етапів еколого-географічних досліджень; еколого-географічні проблеми України; еколого-географічну ситуацію в Українських Карпатах.

• **вміти:** застосовувати теоретико-методичні основи географії до вирішення регіональних і локальних екологічних проблем; аналізувати інформацію, що характеризує екологічний стан території; оцінювати еколого-географічну ситуацію на локальному і регіональному рівнях.

Форма звітності: _____ ЕКЗАМЕН _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Прикладна фізична географія
Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Фізична географія»

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: : охарактеризувати науково-методологічні основи прикладної фізичної географії та її складових; виявити особливості розвитку прикладної фізичної географії та встановити етапи її становлення; висвітлити принципи та методи ландшафтного аналізу в регіональному проектуванні; вивчити фізико-географічні процеси та стихійні явища які необхідно враховувати при проектуванні геотехнічних систем і освоєнні регіонів; дати характеристику основних напрямків господарської діяльності та їх впливу на ландшафтні комплекси; оволодіти методикою оцінки стійкості ландшафтних комплексів до антропогенного навантаження; розкрити основні сучасні методи географічного прогнозування.

Результати навчання:

- **знати:**
 - основні поняття прикладної фізичної географії, завдання, функції, структуру, методи, часові особливості розвитку;
 - принципи та методи ландшафтного аналізу в регіональному проектуванні;
 - розуміти основні фізико-географічні процеси та стихійні явища які необхідно враховувати при проектуванні геотехнічних систем і освоєнні регіонів;
 - знати і розуміти основні напрямки господарської діяльності та їх вплив на ландшафтні комплекси;
 - оволодіти методикою оцінки антропогенної перетвореності ландшафтних комплексів різни регіонів.
- **вміти:** – здійснювати оцінку антропогенної перетвореності ландшафтних комплексів різни регіонів.

Форма звітності: _____ **ЕКЗАМЕН** _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ **українська** _____

Робоча програма дисципліни: _____ **<http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya>** _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Методи досліджень ландшафтів
Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Фізична географія»

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Курс передбачає ознайомлення з концептуально-теоретичними засадами вивчення ландшафтів як геоекосистем та базовими методами геолого-геоморфологічних, топокліматичних, геоботанічних та ґрунтознавчих міждисциплінарних досліджень. Крім того, магістранти поглиблено опрацьовують методи, які вони використовують у власному дослідженні (магістерській роботі). Наголос зроблено на використанні цифрових технологій геоматики (географічних інформаційних систем та систем опрацювання дистанційних даних), а також на техніках польових експедиційних обстежень.

Результати навчання:

• **знати:** Концептуальні засади дослідження ландшафтів як геоекосистем, їхньої екологічної, геопросторової та динамічної структури. Базові підходи провідних методів міждисциплінарного дослідження ландшафтів: геолого-геоморфологічних, топокліматичних, ґрунтознавчих та геоботанічних. Специфіку більш спеціалізованих методів, які магістрант використовує у власному магістерському дослідженні.

• **вміти:** Формулювати концепцію дослідження, виходячи з його мети та об'єкта і предмета. Вибирати ефективні методи з огляду на концепцію дослідження та доступні дослідницькі ресурси. Ефективно застосовувати спеціалізовані методи у рамках власного магістерського дослідження.

Форма звітності: _____ ЕКЗАМЕН _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Ландшафтне різноманіття
Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Фізична географія»

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 32 (лекції - 16, практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: передбачає ознайомлення з міжнародними і національними нормативними документами в галузі збереження ландшафтного різноманіття, освоєння теоретичних і методичних основ дослідження ландшафтного різноманіття, вивчення різноманітності ландшафтів України і Карпатського регіону.

Результати навчання:

• **знати:** суть, роль і значення ландшафтного різноманіття; конвенції і законодавчі акти України, що стосуються збереження ландшафтного різноманіття; теоретичні основи та методику дослідження ландшафтного різноманіття на локальному рівні; особливості різноманіття ландшафтів України і її Карпатського регіону.

• **вміти:** аналізувати ландшафтне різноманіття на загальнодержавному, регіональному і локальному рівнях на основі використання картографічного підходу за загальноприйнятими методиками.

Форма звітності: _____ ЕКЗАМЕН _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Ландшафтні основи оптимізації природокористування
Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Фізична географія»

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 32 (лекції - 16, практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Оптимізація (від лат. – optimus - найкращий) – процес вибору найкращого варіанту з багатьох можливих. Вибір способів раціонального використання ландшафту, тобто такі, щоб задані ландшафту соціально-економічні функції найбільш повно відповідали природним (потенціалу ландшафту).

Пошуки шляхів оптимізації (оптимального використання) геокомплексів розуміються в меті використання, в оцінці можливих варіантів використання, у виявленні обмежених (природних і соціально-економічних) того чи іншого виду використання, в аналізі наслідків діяльності людини.

Оптимізація геокомплексів – одна із важливих засобів охорони природи в процесі використання. Це завдання завжди повинно передбачувати знаходження компромісного вирішення, яке дозволяє максимально використати корисні властивості геокомплексів; максимально довго зберігати ці властивості; мінімізувати можливі втрати корисних властивостей геокомплексів – ресурсозберігаючих і ресурсовідновних; мінімізувати величину розходів на вилученні і збереження корисних властивостей геокомплексів.

Результати навчання:

• **знати:** про причини та способи здійснення оптимізації як невід'ємної складової життя кожної людини та суспільства, соціально-культурні, економічні, антропо-екологічні механізми організації цієї діяльності та її наслідки.

• **вміти:** розрізняти різноманітні аспекти і об'єктивні закономірності становлення, функціонування і перспективного розвитку оптимізації геосистем, а також запропонувати заходи щодо покращення стану природних комплексів в результаті антропогенного навантаження.

Форма звітності: _____ ЕКЗАМЕН _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Виробнича зі спеціалізації (переддипломна) практика
Семестр: 3

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Фізична географія»

загальна кількість годин - 180 (кредитів ЄКТС - 6);
аудиторні години - 0 (лекції - 0, практичні - 0, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: виробнича практика передбачає проведення комплексного прикладного фізико-географічного дослідження конкретної території шляхом реалізації трьох етапів польових досліджень: підготовчого – знайомство з літературними, фондовими і картографічними джерелами, космознімками, укладання попередніх ландшафтних карт; польового – ландшафтне картографування і вивчення антропогенних навантажень на ландшафти згідно прийнятих методик; камерального – укладання польових ландшафтних і прикладних карт, аналіз польових матеріалів, узагальнення і виявлення закономірностей, розробка рекомендацій з практичного застосування результатів.

Результати навчання:

• **знати:** теоретичні і методичні засади польових загальнонаукових і прикладних експедиційних і стаціонарних комплексних фізико-географічних досліджень; закономірності просторово-часової організації досліджуваних ландшафтів – генезис, структуру, динамічні тенденції, господарське використання і сучасний стан; сучасні ГІС-технології.

• **вміти:** організовувати польові географічні дослідження на основі загальноприйнятих методик; визначити ключові ділянки для проведення польових досліджень, розробляти оптимальні маршрути дослідження; дешифрувати аеро- і космознімки; проводити комплексний опис природних територіальних комплексів; укладати польові ландшафтні карти; виконувати прикладні ландшафтні дослідження; використати результати у навчальному процесі у середній школі.

Форма звітності: _____ залік диференційований _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

Спеціалізація
«Економічна і соціальна географія»

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Актуальні проблеми суспільної географії

Семестр: 1

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Економічна і соціальна географія»

загальна кількість годин - 150 (кредитів ЄКТС - 5);
аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: дисципліна «Актуальні проблеми суспільної географії» містить: поняття наукової проблеми і її актуальності; типізацію теоретичних і прикладних проблем; сутність і структуру методологічних, метатеоретичних, власне теоретичних, прикладних і методичних проблем. Зміна трактування об'єкта і предмету дослідження в постіндустріальну та інформаційну стадії розвитку суспільства і специфіка геоторіальної організації суспільства у зв'язку з розвитком 3-D виробництва, створення оптико-волоконних мереж (зокрема, у контексті глобалізації життєдіяльності країн і народів) та ін.

Результати навчання:

• **знати:** зміст наукової проблеми як наукової категорії; класи і типи наукових і прикладних проблем СГ; розуміти сутність і структуру кожного класу проблем. Зокрема, проблеми типів загальних об'єктів СГ, її структури та зв'язків; проблеми розвитку і функціонування теорій і концепції в постіндустріальну та інформаційну епоху; формування наукових шкіл

• **вміти:** робити узагальнення стосовно змісту і структури теоретико-методологічних основ СГ як науки, аналізувати від конкретних фактів до теоретичного рівня нові процеси геопросторової організації суспільства у постіндустріальну та інформаційну епохи; орієнтуватися в потоці суспільно-географічної інформації стосовно геопросторової організації суспільства; володіти навиками сучасного проблемного мислення.

Форма звітності: _____ ЕКЗАМЕН _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Глобальні проблеми людства

Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Економічна і соціальна географія»

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 48 (лекції - 32, практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Метою навчальної дисципліни “Глобальні проблеми людства” є закріплення студентами знань з проблематики проблем людської цивілізації.

Завдання: опанувати теоретико-методологічні основи вивчення загальноземних проблем; методикою їхньої класифікації, навиками суспільно-географічного аналізу. Навчальна дисципліна складається з двох модулів: «Теоретико-методичні засади вивчення актуальних глобальних проблем людства. Демо-соціальні глобальні проблеми людства», «Політико-економіко-екологічні глобальні проблеми людства».

Результати навчання:

• **знати:** трактування категорій глобальних проблем людства: глобальний, глобальні проблеми, глобалістика, геоглобалістика, глобалізація, глобалізм, глобальне моделювання, геопросторова організація глобальних проблем людства тощо; наукові підходи до класифікації глобальних проблем; предметне поле дослідження глобальних проблем людства та особливості історичних етапів їхнього розвитку, світові центри досліджень глобальних проблем людства та провідних вчених сьогодення; суспільно-географічні аспекти проблеми збереження миру, ступінь впливу різних чинників на збереження миру та методику розрахунку глобального індексу миру; місце глобальної демографічної проблеми в системі глобальних проблем; індикатори вимірювання голоду та переїдання у світі, програми ООН з подолання голоду та боротьби з переїданням; геопросторову організацію сталого розвитку у країнах світу, міжнародні організації, які досліджують глобальні екологічні зміни у світі.

• **вміти:** аналізувати зміст поняття «глобальні проблеми»; класифікувати глобальні проблеми за різними ознаками; аналізувати хронологію наукових досліджень глобальних проблем людства; пояснювати ключові ідеї концепції позитивного та негативного миру; прогнозувати подальший перебіг демографічної ситуації на глобальному рівні; розробляти типологію країн за індексом злочинності, обґрунтовувати загрози спричинені глобалізацією наркоманії та злочинності; розраховувати рівень забезпеченості та внутрішнього споживання головних видів непаливних мінеральних ресурсів у країнах та макрорегіонах світу; складати карти активності та наслідків терористичної діяльності в різних макрорегіонах та країнах.

Форма звітності: _____ екзамен _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Проблеми географії освіти і науки в Україні та світі

Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Економічна і соціальна географія»

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: навчальна дисципліна "Проблеми географії освіти і науки в Україні і світі" викладається для студентів-магістрів спеціальності 014 Середня освіта (Географія) спеціалізації економічна і соціальна географія і відповідно до структурно-логічної схеми підготовки бакалаврів і магістрів галузі знань 01 Освіта і 014 Середня освіта є продовженням нормативних курсів "Суспільна географія", "Соціальна географія", "Географія сфери послуг". Зміст дисципліни "Проблеми географії освіти і науки в Україні і світі" розроблено на основі сучасних вимог підготовки висококваліфікованих географів-магістрів у сфері географії. В ньому розглядаються причинно-наслідкові реалії формування розвитку та функціонування наукових і освітніх систем, їх просторово-часові проблеми розвитку у національному і світовому просторі. Науково-теоретичні й методичні проблеми суспільно-географічних досліджень науково-освітніх систем, їх місця й ролі в системі досліджень суспільної географії. Проблема доступності до освіти і наукових досліджень населення країн світу. Дидактичні проблеми географічної освіти у загальноосвітніх навчальних закладах України і країнах світу. Провідні світові науково-освітні центри та школи. Освітній і науковий потенціал населення України і країн світу.

Результати навчання:

• **знати:** науково-теоретичні й методичні проблеми суспільно-географічних досліджень освітньо-наукових систем. Просторово-часові і причино-наслідкові проблеми розвитку науки і освіти у національному й світовому просторі. Орієнтуватись у складностях проблеми дидактики географічної освіти у загальноосвітніх навчальних закладів України і країн світу. Проблеми формування змісту географічної освіти, принципів, форм та методів навчання у вищих навчальних закладах України та країн світу. Аналізувати та визначати шляхи вирішення проблем територіальної організації формування й розвитку освіти й науки в Україні. Провідні світові науково-освітні центри та школи. Стан сучасного освітнього і наукового потенціалу населення України і країн світу.

• **вміти:** визначати та аналізувати проблеми доступності населення до освіти і наукових досліджень у країн світу; оцінювати та аналізувати проблеми дидактики географічної освіти у загальноосвітніх навчальних закладів України і країн світу; орієнтуватись у проблемах формування змісту географічної освіти, принципах, форм та методах навчання у вищих навчальних закладах України та країн світу; визначати та аналізувати освітній і науковий потенціал населення України і країн світу.

Форма звітності: _____ екзамен _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Географічне краєзнавство

Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Економічна і соціальна географія»

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 32 (лекції - 16, практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: курс спрямований на вивчення теоретичних і прикладних аспектів географічного краєзнавства. Розглянуто місце географічного краєзнавства у системі краєзнавчих досліджень і в методиці викладання географії. Студентам запропоновано програми краєзнавчих досліджень об'єктів різного рівня (поселення, області, регіону), краєзнавчі мандрівки по Західному регіону України.

Результати навчання:

• **знати:** історію розвитку та напрямки географічно-краєзнавчих досліджень в Україні; теоретичні основи географічного краєзнавства; місце географічного краєзнавства у викладанні географії та проведенні ґрунтовної роботи в школі; географічно-краєзнавчі особливості Західного регіону України.

• **вміти:** використовувати літературні, картографічні і дистанційні джерела у проведенні географо-краєзнавчих досліджень; самостійно планувати і організувати географічно-краєзнавчі дослідження в школі; здійснювати краєзнавчі описи своєї місцевості.

Форма звітності: _____ ЕКЗАМЕН _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Методика викладання соціально-економічної географії у школі
Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Економічна і соціальна географія»

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 32 (лекції - 16, практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: дисципліна «Методика викладання соціально-економічної географії у школі» спрямована на: поєднання теоретичних знань у сфері суспільної географії, яка динамічно розвивається, і нових методичних прийомів викладання географії, засвоєння парадигм сучасної географії. В результаті його вивчення студенти повинні самостійно аналізувати геопросторові соціально-економічні процеси у світі і обґрунтовувати їх вплив на суспільну географію України.

Результати навчання:

• **знати:** зміст шкільних навчальних програм та місце в них дисциплін і тем із соціально-економічної географії; нові підходи до здобуття знань і викладання економічної, соціальної і політичної географії; зміст головних понять соціально-економічної географії в середній школі.

• **вміти:** використовувати набуті знання з дисциплін соціально-економічної географії при їх викладанні в школі; спрямувати освітній і виховний потенціал суспільної географії на формування світогляду і громадянської позиції учнів; самостійно аналізувати матеріали інформаційних та Інтернет-джерел і використовувати їх у процесі викладання соціально-економічної географії.

Форма звітності: _____ ЕКЗАМЕН _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Виробнича зі спеціалізації (переддипломна) практика
Семестр: 3

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Економічна і соціальна географія»

загальна кількість годин - 180 (кредитів ЄКТС - 6);
аудиторні години - 0 (лекції - 0, практичні - 0, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: виробнича практика зі спеціалізації спрямована на закріплення теоретичних і методичних засад і вмій студентів, засвоєних під час навчання на I-III курсах і отримання освітнього рівня бакалавра. Вона дає можливість розвиватися студенту як молодому науковцеві у галузі соціально-економічної географії. Результатом практики є усвідомлення майбутнім магістром географії сутності головної проблеми сучасної геопросторової організації суспільства і його сфер та підготовка й захист – магістерської роботи.

Результати навчання:

• **знати:** основи організації, в т. ч. геопросторової, суспільного виробництва і сфери послуг різних галузей, підприємств і закладів; функції управлінських організацій у сфері внутрішньої та зовнішньої політики загальноукраїнського, обласного, міського та районного рівнів; нормативно-правову базу їх організації і функціонування; роль ринкових механізмів у розвитку геопросторової організації об'єктів дослідження; способи і методи ГІС-технологій на камеральному етапі дослідження.

• **вміти:** працювати із сучасними технологіями збирання та аналізу інформації; структурувати дані та відображати їх у таблицях, схемах, картосхемах; збирати інформацію стосовно діяльності галузей, міжгалузевих комплексів підприємств і закладів, аналізувати та робити висновки на основі зібраної інформації; працювати із джерелами інформації: довідкової, нормативно-правової, комп'ютерної; визначати стратегію сталого розвитку об'єктів дослідження; аналізувати маркетингову діяльність досліджуваних об'єктів; аналізувати розвиток і функціонування об'єктів дослідження за матрицею сприятливого/несприятливого зовнішнього середовища (SWOT-аналіз); використовувати інші сучасні методи: ментальних карт, концепт-аналіз, ГІС-аналіз та ін.

Форма звітності: _____ залік диференційований _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

Спеціалізація
«Географія України»

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Геополітичні проблеми України

Семестр: 1

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Географія України»

загальна кількість годин - 150 (кредитів ЄКТС - 5);
аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Вивчаються основи наукового українознавчого геополітичного аналізу, особливості українського історичного геополітичного мислення, відображення української проблематики в зарубіжних геополітичних доктринах. Розкривається місце України в сучасних геополітичних процесах, досліджуються зовнішньо- та внутрішньо геополітичні проблеми держави.

Результати навчання:

- **знати:** принципи і критерії українознавчого геополітичного аналізу, основні досягнення української геополітичної думки, особливості геополітичного становища України в контексті сучасних глобальних і регіональних процесів, основні зовнішньо- і внутрішньо геополітичні проблеми держави.

- **вміти:** опрацьовувати історичні геополітичні джерела, аналізувати геополітичні праці на українську тематику, проводити самостійні геополітичні дослідження, обґрунтовувати варіанти вирішення регіональних геополітичних проблем.

Форма звітності: _____ ЕКЗАМЕН _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Географія транспорту України з основами геологістики
Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Географія України»

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Метою курсу "Географія транспорту України з основами геологістики" є оволодіння студентами знаннями різноманітних і складних проблем територіальної організації транспортних систем як регіональних, так і галузевих, а також теоретико-методичними основами структурного аналізу транспортних систем, формування у студентів навичок аналізу і визначення транспортної забезпеченості території, класифікації і типології транспортних пунктів і вузлів, транспортної рухливості населення, транспортно-економічних зв'язків.

Вивчення курсу передбачає засвоєння студентами основних термінів і понять з географії транспорту, специфіки розвитку транспорту як галузі господарства, структурних особливостей транспортних систем, а також висвітлення ключової ролі транспорту у логістиці, адже рух матеріальних потоків без транспортування не можливий.

Головною задачею вивчення дисципліни є: набуття студентами знань про географічну структуру транспортної системи та про особливості розподілу транспортних об'єктів за видами транспорту в Україні, принципи функціонування транспортно-логістичної системи.

Результати навчання:

- **знати:** структуру і закономірності формування транспортної системи; сучасні методи досліджень транспортної географії; економічні і природні фактори розвитку транспорту; класифікацію видів транспорту за характером виконуваної роботи, розвитком та розміщенням; географію залізничного, автомобільного, трубопровідного, повітряного, морського і річкового транспорту України; умови і особливості розвитку транспорту у складі територіально-господарських комплексів країн і районів; роль і значення транспортної логістики у системі логістики, формування і функціонування транспортно-логістичної системи

- **вміти:** оцінювати транспортну забезпеченість території; аналізувати основні показники рівня розвитку транспорту, в т.ч. шляхи сполучення, рухомий склад, число зайнятих, пасажиро- і вантажооборот; виявляти вплив транспортних процесів на розвиток народного господарства в територіальному (географічному) аспекті; давати комплексну соціально-географічну характеристику транспортної системи України; аналізувати проблеми розвитку транспорту та охорони навколишнього середовища

Форма звітності: _____ ЕКЗАМЕН _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Основи просторового планування

Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Географія України»

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Згідно з Європейською хартією просторового планування (Торремоліноська Хартія) просторове планування є географічним відображенням економічної, соціальної, культурної та екологічної політики суспільства. Одночасно, це наукова дисципліна, управлінський механізм та програма, які було розроблено як міждисциплінарний та всебічний підхід, спрямований на збалансований регіональний розвиток та фізичну організацію простору відповідно до загальної стратегії. Просторове планування здійснюється з метою:

– раціональнішої територіальної організації землекористування та забезпечення взаємозв'язку між різними його формами;

– збалансованості потреб розвитку з необхідністю охорони навколишнього середовища і досягнення цілей соціального та економічного розвитку.

Воно включає заходи з координації наслідків політики просторового розвитку, що здійснюється в інших секторах, для досягнення більш рівномірного розподілу економічного розвитку між регіонами, який в іншому випадку підкорявся б ринковим силам. Навчальна дисципліна «Основи просторового планування» формує у студентів здатність ставити завдання, виявляти і формулювати проблеми, пов'язані з галуззю просторового планування, у взаємозв'язку з природними, соціальними, економічними, екологічними, політичними і естетичними аспектами розвитку територій.

Результати навчання:

- **знати:**

- міжнародний досвід у сфері просторового планування;
- сучасні процеси і тенденції просторового планування в світі й Україні;
- закони і нормативно-правові документи, що регулюють просторове планування в Україні.

- **вміти:**

- визначати перспективні напрямки розвитку населених пунктів і територій, виходячи з їх природних та соціально-економічних умов та ресурсів, географічного положення.

Форма звітності: _____ екзамен _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Топоніміка України
Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Географія України»

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 32 (лекції - 16, практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Метою навчальної дисципліни “**Топоніміка України**” є формування навиків топонімічних досліджень у магістрів географії у контексті гіпотези Сепіра-Уорфа: “мова не тільки продукт суспільства, але й засіб формування його мислення та ментальності”; розуміння ролі географічних назв у культурній політиці країни, консолідації нації.

Завдання навчальної дисципліни полягає у відстеженні специфіки впливу історичних подій на видове розмаїття топонімів; дослідженні етимології назв, формуванні топонімічних комплексів; засвоєнні методики топонімічних досліджень.

Результати навчання:

- **знати:**

- предмет, об’єкт вивчення топоніміки, її структуру, місце у системі наук;
- методичний арсенал дослідження;
- головні механізми словотворення;
- приклади топонімічного відображення історичних віх історії України.

- **вміти:**

- інтерпретувати географічні назви як інформаційне джерело історичної географії;
- аналізувати топоніми, топонімічні ареали на основі міждисциплінарного підходу;
- аналізувати етимологію назв: наукову і народну;
- аналізувати українське географічне назівництво крізь призму історичних періодів;
- аргументувати вагоме прикладне значення топонімічних досліджень

Форма звітності: _____ екзамен _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Медична географія України

Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Географія України»

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 32 (лекції - 16, практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Навчальна дисципліна “Медична географія України” є дисципліною спеціалізації “Географія України” і входить до циклу дисциплін соціально-гуманітарної підготовки майбутніх магістрів у галузі географії. Її присутність у загальному комплексі навчальних дисциплін обумовлено тим, що глибоке розуміння суті медико-географічної ситуації в Україні у контексті загальносвітових тенденцій та процесів.

Результати навчання:

• **знати:**

- теоретичні та методологічні засади медичної географії;
- історико-географічні особливості розвитку медичної географії в Україні і світі;
- позитивний і негативний вплив природного і соціального середовища на стан здоров'я населення;
- поширення хворіб людини за класами, віковими групами населення, географію ендемічних хворіб, серцево-судинних, паразитичних, інфекційних та інших захворювань, нозоареали світу;
- територіальну організацію системи охорони здоров'я України.

• **вміти:**

- здійснювати медико-географічну характеристику території;
- пояснювати взаємозв'язок поширення окремих хворіб та якості довкілля, виявляти просторові закономірності здоров'я населення України;
- здійснювати медико-географічне дослідження природного приросту, смертності, народжуваності, старіння населення;
- працювати з науковими, статистичними матеріалами з відповідної тематики;
- складати медико-географічні карти, розраховувати стандартизовані показники здоров'я населення.

Форма звітності: _____ ЕКЗАМЕН _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Виробнича зі спеціалізації (переддипломна) практика
Семестр: 3

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Географія України»

загальна кількість годин - 180 (кредитів ЄКТС - 6);
аудиторні години - 0 (лекції - 0, практичні - 0, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: виробнича практика є важливою складовою частиною навчального процесу, яка проводиться з метою поглиблення теоретичних знань, формування вмінь і набуття практичних навичок самостійного виконання професійних завдань. Метою виробничої практики для студентів 5-го курсу є поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення певного циклу теоретичних дисциплін, практичних навичок. Виробнича практика є різновидністю навчально-виховного процесу, у якому здійснюється безпосередня підготовка студентів до майбутньої професійної діяльності шляхом поступового самостійного вирішення передбачених програмою завдань.

Результати навчання:

• знати:

- методику й методи підготовчих, польових та камеральних суспільно-географічних досліджень;
- програму практики й індивідуальні завдання
- основні літературні джерела з області своїх досліджень;
- суспільно-географічну характеристику території дослідження та основні суспільно-географічні ознаки свого об'єкта дослідження;
- правила безпечного виконання польових робіт.

• вміти:

- зібрати інформацію стосовно діяльності підприємства, аналізувати та робити висновки на основі зібраної інформації;
- працювати із сучасними технологіями збору та аналізу інформації, вміти структурувати дані та відображати їх у таблицях, схемах, рисунках, додатках.

Форма звітності: _____ залік диференційований _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

Спеціалізація
«Географія та економіка»

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Екологічне краєзнавство
Семестр: 1

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Географія та економіка»

загальна кількість годин - 150 (кредитів ЄКТС - 5);
аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Екологічне краєзнавство – важливий елемент географічної шкільної освіти. Наочне сприйняття інформації сприяє глибокому засвоєнню знань здобутих під час уроків, дає можливість прослідкувати причинно-наслідкові зв'язки у системі «Людина – Природа». Позакласна екологічна робота учителя сприяє формуванню екологічного мислення на основі детального вивчення рідного краю, критичного підходу до усієї діяльності з погляду відповідальності за довкілля, формування світогляду правдивого патріота України. Екологічне краєзнавство забезпечує розуміння глобальних і регіональних екологічних проблем через вивчення, та аналіз локальних деградаційних процесів, розгляду питань гармонійної взаємодії людини з природою. З іншого боку організація позакласної роботи дозволяє набути навички безпечного перебування на природі.

Результати навчання:

- **знати:** головні екологічні проблеми регіону, методи та методики природоохоронних досліджень, основи туристичної підготовки, психологічні та педагогічні аспекти організації навчального процесу в польових умовах.

- **вміти:** організувати позакласну краєзнавчу роботу, забезпечити безпечне проведення екскурсій та походів. Наводити безпосередні приклади впливу людини на довкілля, вказати причини деградації природних комплексів та обґрунтувати шляхи вирішення екологічних проблем.

Форма звітності: _____ екзамен _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Об'єкти неживої природи у краєзнавчих дослідженнях
Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Географія та економіка»

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: студенти знайомляться з основними видами об'єктів неживої природи України. Їх розглядають відповідно до визначених маршрутів заходу, півночі, центру та півдня України. Детально досліджують наявні пам'ятки природи та історико-культурну спадщину вздовж Волинського, Карпатського, Подільського, Центральноукраїнського, Слобожанського та Південноукраїнського краєзнавчо-пізнавального шляху.

Результати навчання:

- **знати:** класифікацію об'єктів неживої природи; види історичних пам'яток за віком, ступенем збереження; інформацію про конкретні об'єкти показу під час краєзнавчих географічних та історичних екскурсій в кожному регіоні України.

- **вміти:** вибирати атракційні об'єкти географічних та історико-краєзнавчих екскурсій по території конкретних регіонів України; складати і розраховувати маршрути подорожей, підбирати їхні види – автобусні, пішохідні, змішані; організувати цікаві, насичені подорожі.

Форма звітності: _____ екзамен _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Управління природокористуванням
Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Географія та економіка»

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Даний курс присвячений вивченню основних функцій управління природокористуванням. Розглянута специфіка управління природними ресурсами, важливість врахування екологічних законів та дотримання сучасного українського та міжнародного законодавства щодо використання природних ресурсів. На основі закордонного досвіду та нових інноваційних підходів до управління студенти будуть досліджувати можливі шляхи використання нових інструментів управління та вдосконалення сучасного природокористування шляхом прийняття ефективних управлінських рішень.

Результати навчання:

• знати:

- теоретичні основи раціонального природокористування
- основні функції управління
- сучасне українське законодавство щодо використання природних ресурсів
- економічні інструменти природокористування в Україні
- нові інноваційні підходи до управління природокористуванням

• вміти:

- формувати управлінські заходи щодо раціоналізації природокористування
- аналізувати причини сучасного нераціонального природокористування
- використовувати закордонний досвід управління природокористуванням для вдосконалення управління на різних рівнях.

Форма звітності: _____ ЕКЗАМЕН _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Деградація і охорона ґрунтів
Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Географія та економіка»

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 32 (лекції - 16, практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Дисципліна передбачає ознайомлення студентів з небезпечним природно-антропогенним явищем – деградацією ґрунтів. Вивчаються деградаційні процеси в ґрунтах, їхні причини і наслідки, географія деградації ґрунтів, оцінка рівнів їхнього прояву. Студенти знайомляться з заходами охорони і збереження ґрунтів.

Результати навчання:

• **знати:**

- визначення поняття “деградація ґрунтів”;
- причини, що викликають деградацію ґрунтів;
- економічні і екологічні наслідки прояву деградаційних процесів;
- типи і види основних деградаційних процесів;
- нормативно-діагностичну базу оцінки рівнів деградації ґрунтів;
- географію прояву деградаційних процесів в Україні;
- заходи мінімізації деградаційних процесів, охорони ґрунтів.

• **вміти:**

- володіти і розуміти понятійно-термінологічний мінімум спецкурсу “Деградація і охорона ґрунтів”;
- визначати фактори, які викликають деградацію ґрунтів, аналізувати їхні причини і прогнозувати наслідки;
- визначати типи і види деградації ґрунтів;
- оцінювати ступінь прояву деградаційних процесів;
- визначати шляхи мінімізації і локалізації деградаційних процесів, пропонувати заходи охорони і збереження ґрунтів ;
- застосовувати теоретичні знання спецкурсу в професійній діяльності.

Форма звітності: _____ екзамен _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Магістерський семінар
Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Географія та економіка»

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС - 3);
аудиторні години - 32 (лекції - 16, практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: навчальна дисципліна «Магістерський семінар» призначена для формування у студентів знань про теоретичні та методичні основи здійснення наукових досліджень з географії та економіки. Студенти опановують методику наукового дослідження, особливості теоретичних і емпіричних досліджень, принципи роботи з науковою інформацією та спеціальною літературою, правила оформлення наукових робіт, формування світоглядних засад щодо успішного функціонування різних видів економічної діяльності, висвітлення новітніх проблем розвитку географічної науки.

Результати навчання:

• **знати:** сутність і складові елементи географії та економіки, наукову теорію, методологію і методи досліджень; методику суспільно-географічних досліджень політичних, демографічних, соціальних, економічних та екологічних явищ та процесів;

• **вміти:** обґрунтовувати обрану тему дослідження; розробляти план та алгоритм дослідження; висувати наукові гіпотези; аналізувати та давати пояснення соціальним, економічним та політичним процесам у сучасних умовах, працювати з науковими джерелами; добре орієнтуватися в потоці економічної та географічної інформації, описувати реально існуючі природні та суспільні системи та комплекси, вміти висувати наукові гіпотези.

Форма звітності: _____ ЕКЗАМЕН _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Виробнича зі спеціалізації (переддипломна) практика
Семестр: 3

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
спеціалізація «Географія та економіка»

загальна кількість годин - 180 (кредитів ЄКТС - 6);
аудиторні години - 0 (лекції - 0, практичні - 0, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: виробнича практика зі спеціалізації спрямована на закріплення теоретичних і методичних засад і вмінь студентів, заснованих під час навчання на I-IV курсах і отримання освітнього рівня бакалавра. Вона дає можливість розвиватися студенту як молодому науковцеві у галузі соціально-економічної географії. Результатом практики є усвідомлення майбутнім магістром географії сутності головної проблеми сучасної геопросторової організації суспільства і його сфер та підготовка й захист магістерської роботи.

Результати навчання:

• **знати:** основи організації, в т. ч. геопросторової, суспільного виробництва і сфери послуг різних галузей підприємств і закладів; виконання організаційної та аналітичної роботи в об'єктах дослідження; функції управлінських організацій у сфері внутрішньої та зовнішньої політики загальноукраїнського, обласного, міського та районного рівнів; нормативно-правову базу їх організації і функціонування; роль ринкових механізмів у розвитку геопросторової організації об'єктів дослідження.

• **вміти:** працювати із сучасними технологіями збирання та аналізу інформації; структуризувати дані та відображати їх у таблицях, схемах, картосхемах; збирати інформацію стосовно діяльності галузей, міжгалузевих комплексів підприємств і закладів, аналізувати та робити висновки на основі зібраної інформації; працювати із джерелами інформації: довідкової, нормативно-правової, комп'ютерної; визначати стратегію сталого розвитку об'єктів дослідження; аналізувати маркетингову діяльність досліджуваних об'єктів; аналізувати розвиток і функціонування об'єктів дослідження за матрицею сприятливого-несприятливого зовнішнього середовища (SWOT-аналіз); використовувати інші сучасні методи: ментальних карт, концепт-аналіз та ін.

Форма звітності: _____ залік диференційований _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

Спеціальність:
014 Середня освіта (Географія)

Вибіркові навчальні дисципліни

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Географічні екскурсії по Львову
Семестр: 1

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);

загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС - 4);
аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Курс спрямований на засвоєння студентами методичних основ організації та проведення географічних краєзнавчих екскурсій на прикладі м. Львова та околиць. Географічні краєзнавчі екскурсії розглядаються як один з елементів організації позакласної роботи в школі.

На лекційних заняттях подається характеристика природи Львова та області, загальна характеристика територіального поширення найбільш цікавих краєзнавчих об'єктів природничого та історико-культурного характеру. Заняття також передбачають вивчення природних та історико-культурних пам'яток Львова та його околиць шляхом проведення пішохідних екскурсій

Результати навчання:

- **знати:** методичні принципи організації краєзнавчих екскурсій. Особливості проведення географічних екскурсій у міській і приміській зонах та вимоги до них.
- **вміти:** самостійно розробити маршрути краєзнавчих географічних екскурсій.

Форма звітності: _____ залік _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Фізико-географічні проблеми сталого розвитку Карпатського регіону
Семестр: 1

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);

загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС - 4);
аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: розширити знання про фізико-географічні особливості Карпатського регіону в контексті Конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат; дати уявлення про цілі та завдання фізико-географічного аналізу як складової частини регіональної політики і регіонального розвитку; ознайомити з специфікою фізико-географічних проблем гірських регіонів; ознайомити з особливостями геоекологічних проблем в Карпатському регіоні; навчити прийомам і методам фізико-географічної оцінки гірських територій для вирішення проблем сталого розвитку.

Результати навчання:

• **знати:**

- причинно-наслідкові зв'язки фізико-географічних проблем гірських регіонів і їх особливості в Українських Карпатах;
- ландшафтні індикатори сталого розвитку Карпатського регіону;
- ландшафтні аспекти імплементації Конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат.

• **вміти:**

- – визначати спектри регіональних фізико-географічних проблем;
- – володіти методами і методологією регіонального фізико-географічного аналізу;
- – визначати шляхи вирішення геоекологічних проблем;
- – проводити оцінку ландшафтно-екологічної ситуації на регіональному рівні.

Форма звітності: _____ залік _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Меліоративна геоморфологія

Семестр: 1

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);

загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС - 4);

**аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)**

Анотація навчальної дисципліни: викладаються основи меліоративної географії. Розглядаються поняття і види меліорації, історію її розвитку. Характеризуються осушувальні і зрошувальні меліорації. Вивчаються земельні, рекультиваційні та інші види меліорацій. Розглядаються питання природно-меліоративного районування. Даються навички комплексного географічного аналізу меліоративних систем.

Результати навчання:

• **знати:** основні типи водного живлення і їх вплив на меліоративне освоєння. Вміти оцінити вплив геоморфологічних умов на формування боліт та заболочених і мінеральних перезволожених земель. Розумітися на проблемах меліоративного освоєння територій.

• **вміти:** спрогнозувати вплив меліорації на рельєф, оцінити господарське значення меліоративного освоєння; давати оцінку негативним екзодинамічним процесам і чинникам їхнього формування як потенційних об'єктів при меліоративному освоєнні; оцінювати рельєф територій для різних видів меліорації та меліоративного будівництва.

Форма звітності: _____ залік _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Охорона і раціональне використання рельєфу
Семестр: 1

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);

загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС - 4);
аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Дисципліна спрямована на теоретичну і методичну підготовку студентів у галузі охорони і раціонального використання рельєфу, як складової частини охорони навколишнього природного середовища. Розглядається зміст, основні напрями і методи дослідження природоохоронної геоморфології, вплив різних галузей господарської діяльності на рельєф, схема районування території України за ступенем техногенного перетворення рельєфу, питання охорони і раціонального використання рельєфу у природоохоронному законодавстві України. Вивчаються класифікації геолого-геоморфологічних пам'яток природи, вітчизняний і міжнародний досвід їхньої охорони і використання.

Результати навчання:

• знати:

- основні напрями природоохоронної геоморфології, їхній зміст та методи досліджень,
- види впливу різних галузей господарської діяльності на рельєф та схему районування території України за ступенем техногенного перетворення рельєфу,
- ключові положення природоохоронного законодавства України, пов'язані з охороною і раціональним використанням рельєфу,
- класифікації геолого-геоморфологічних пам'яток природи, побудовані на різних принципах,
- найцінніші геолого-геоморфологічні пам'ятки природи України і світу, вітчизняний і міжнародний досвід їхньої охорони,
- основні проблеми та напрями збереження геолого-геоморфологічної спадщини України та використання унікальних геолого-геоморфологічних пам'яток природи як об'єктів екопросвітницької і виховної роботи.

• вміти:

- аналізувати географічні закономірності впливу на рельєф різних видів господарської діяльності та передумови виникнення регіональних екологічних проблем в Україні, пов'язаних з використанням рельєфу,
- здобувати інформацію про сучасний стан охорони і використання геолого-геоморфологічних пам'яток природи,
- класифікувати геолого-геоморфологічні пам'ятки природи за змістовним (предметним) і генетичним принципами, за площею і функціональним призначенням.

Форма звітності: _____ залік _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Методика проведення шкільних географічних екскурсій та мандрівок
Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);

загальна кількість годин - 135 (кредитів ЄКТС – 4,5);
аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти знайомляться із значенням екскурсій та мандрівок у шкільному курсі географії, з історією розвитку екскурсійної діяльності в європейських та українських освітніх закладах. Як результат студенти повинні вміти самостійно планувати, організовувати і проводити шкільні географічні екскурсії та мандрівки.

Результати навчання:

• **знати:** зміст шкільних програм з географії та орієнтовані теми екскурсій та маршрути мандрівок для різних шкільних дисциплін географії; методичні прийоми проведення шкільних екскурсій та мандрівок.

• **вміти:** вибирати об'єкти для екскурсій та мандрівок у різних галузях географічних знань; чітко планувати екскурсії та складати сценарії їх проведення; виступати під час екскурсії у ролі менеджера, гіда, педагога.

Форма звітності: _____ залік _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Початкова географічна освіта

Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);

загальна кількість годин - 135 (кредитів ЄКТС – 4,5);

**аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)**

Анотація навчальної дисципліни: курс «Початкової географічної освіти» спрямований на формування основ геопросторових знань і уявлень у середній школі. Він об'єднує теми, які учні вивчають на уроках природознавства, історії та географії рідного краю та інших предметів. Важливою формою здобуття географічних знань у молодшому і середньому шкільному віці є географічні екскурсії.

Результати навчання:

• **знати:** обсяг і зміст матеріалу для початкової географічної освіти; методичні прийоми викладання у молодших класах середньої школи: особливості природи і господарства рідного краю.

• **вміти:** працювати з натурними і аудіовізуальними об'єктами для пояснення основ географічних знань; проводити короткі географічні екскурсії і мандрівки; виховувати екологічну культуру учнів.

Форма звітності: _____ залік _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Філософські проблеми природокористування
Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);

загальна кількість годин - 135 (кредитів ЄКТС – 4,5);
аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Досліджуються різні аспекти складного процесу взаємодії суспільства і природи. Зокрема, на перший план висувуються світоглядні, методологічні та соціально-економічні проблеми, котрі пов'язані з особливостями соціальної практики, свідомого управління природокористуванням. Особливе значення системи “суспільство-природа” подається вивченню філософських основ охорони довкілля та природокористування.

Філософія постає як один з магістральних напрямків вітчизняної філософії, що залучає її до проблемного поля світового філософського процесу, значно виходить за межі теорії охорони довкілля і активно долучається до здійснення докорінних зрушень у таких фундаментальних сферах як методологія наукового пізнання та формування головних світоглядних орієнтирів нашого сучасника.

Результати навчання:

• **знати:** матеріал, передбачений програмою навчальної дисципліни; основні сучасні концепції взаємодії суспільства та довкілля; закономірності формування довкілля, методи його збереження та охорони на засадах сталого розвитку.

• **вміти:** використовувати загально філософські категорії та поняття при проведенні наукових досліджень в природознавстві; самостійно використовувати здобуті знання в галузі природокористування та філософії довкілля; проводити комплексні дослідження з питань збалансованого (сталого) розвитку, з додержанням вимог природоохоронного законодавства.

Форма звітності: _____ залік _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Стратегія сталого розвитку
Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);

загальна кількість годин - 135 (кредитів ЄКТС – 4,5);
аудиторні години - 48 (лекції - 32 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Концепція сталого розвитку бала прийнята як основна стратегія розвитку людства у 21 столітті ще у 1992 році, але в Україні імплементація основних положень концепції проходить дуже повільно. А сама «Стратегія сталого розвитку України» досі залишається проектом. Тому даний курс присвячений вивченню студентами теоретичних підходів та методичних аспектів збалансованого розвитку територій для забезпечення еколого-економічного зростання та соціального благополуччя. Студенти повинні навчитися розробляти плани сталого розвитку на різних рівнях: локальному, регіональному, національному. Аналізуючи реалізацію основних положень сталого розвитку у світі, навчитись виявляти причини їхнього недовиконання. У процесі вивчення курсу студенти повинні зрозуміти причини гальмування виконання концепції сталого розвитку в Україні.

Результати навчання:

- знати:

- основні терміни, визначення, принципи концепції сталого розвитку;
- класифікацію принципів забезпечення сталого розвитку та можливості їхнього використання при формуванні програм розвитку підприємств, організацій, територій;
- закономірності природокористування та охорони довкілля з позицій сталого розвитку;
- індикатори визначення сталості розвитку;
- можливі шляхи реалізації концепції сталого розвитку в Україні.

• вміти:

- формувати основні стратегічні цілі та завдання для формування планів сталого розвитку;
- на практиці застосовувати методику визначення сталості розвитку підприємств, організацій, територій
- визначати загрози сталому розвитку конкретних територій;
- розрізняти визначальні умови та можливості прогресивного збалансованого розвитку територій;
- формувати стратегію і тактику програм збалансованого розвитку територій.

Форма звітності: _____ залік _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Педосфера Землі
Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3);
аудиторні години - 32 (лекції - 16 , практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Розкривається уявлення про педосферу Землі, її структуру, умови формування і склад, екологічні функції педосфери, особливості взаємовідносин людини з педосферою. Висвітлюється історія становлення землеробства і його вплив на педосфери Землі. Розглядаються питання охорони педосфери.

Результати навчання:

• **знати:**

- сучасні наукові уявлення про геосфери Землі і біосферу зокрема;
- структуру педосфери і її основні характеристики;
- фактори і умови формування педосфери;
- біогеохімічний склад педосфери і біосферне значення гумусу;
- екологічні глобальні та біогеоценотичні функції педосфери;
- вертикальну і просторову організацію педосфери;
- основні закони і проблеми сучасного ґрунтознавства;
- глобальні проблеми сучасного землеробства;
- глобальні проблеми деградації та охорони педосфери;
- основи законодавства щодо охорони педосфери.

• **вміти:**

- володіти понятійно-термінологічною базою спецкурсу “Педосфера Землі”;
- аналізувати сучасні наукові теорії геосфер Землі;
- аналізувати чинники формування педосфери Землі;
- проводити аналіз та оцінку екологічних функцій педосфери;
- визначати особливості функціонування системи “людина-педосфера”, проводити аналіз та оцінку таких взаємозв’язків;
- застосовувати теоретичні знання курсу в професійній діяльності.

Форма звітності: _____ залік _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Моніторинг ґрунтів
Семестр: 2

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);

загальна кількість годин - 90 (кредитів ЄКТС – 3);
аудиторні години - 32 (лекції - 16, практичні - 16, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Розкриває сутність моніторингових досліджень ґрунтів і ґрунтового покриву, ознайомлює студентів з сучасним станом і проблемами моніторингу ґрунтів в Україні і за кордоном, видами моніторингу ґрунтів, його нормативною базою і функціонуванням.

Результати навчання:

- **знати:**

- основні поняття про моніторинг ґрунтів;
- мету і завдання ведення моніторингу ґрунтів;
- методологічні основи ведення моніторингу ґрунтів;
- види моніторингу ґрунтів;
- систему показників властивостей ґрунтів, що використовуються при ведення моніторингових спостережень;
- шляхи реалізації результатів моніторингових спостережень.

- **вміти:**

- володіти понятійно-термінологічним словником даного спецкурсу;
- визначати фактори, що дестабілізують агроекологічний стан ґрунтів і вимагають ведення моніторингових досліджень;
- використовувати методологію ведення моніторингу ґрунтів;
- впроваджувати необхідні види та складові моніторингових досліджень ґрунтів;
- проводити інтерпретацію та аналіз отриманих результатів моніторингових досліджень;
- визначати шляхи реалізації отриманих результатів;
- застосовувати теоретичні знання курсу “Моніторинг ґрунтів” в професійній діяльності

Форма звітності: _____ залік _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Курсова робота

Семестр: 1

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
Спеціалізація "Фізична географія"

загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС – 4);
аудиторні години - 0 (лекції - 0, практичні - 0, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: курсова робота передбачає опрацювання матеріалів власних прикладних комплексних фізико-географічних досліджень конкретної території та аналіз фондових матеріалів на основі використання сучасних комп'ютерних технологій шляхом укладання карт, графіків, діаграм та представлення результатів у вигляді цілісної наукової праці.

Результати навчання:

• **знати:** теорію і методику польового ландшафтного дослідження; чинники формування ландшафтів досліджуваної території, закономірності їхнього розвитку, структури, динаміки, антропогенних навантажень, сучасного стану і тенденцій розвитку.

• **вміти:** узагальнювати первинні матеріали; впорядкувати, складати і редагувати рисунки, схеми і картосхеми в програмних засобах PowerPoint, Paint, CorelDRAW, FotoShop, ArcGis; укладати загальнонаукові і прикладні ландшафтні карти, їх аналізувати; робити висновки; розробити електронну презентацію наукової доповіді; пояснити сутність досліджуваної проблеми, виявлені причинно-наслідкові зв'язки та закономірності; окреслити сфери практичного використання одержаних результатів та напрями подальших досліджень.

Форма звітності: _____ виконання і захист курсової роботи _____
(екзамен, залік)

Мова вивчення: _____ українська _____

Робоча програма дисципліни: _____ <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya> _____
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Курсова робота
Семестр: 1

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
Спеціалізація «Економічна і соціальна географія»

загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС – 4);
аудиторні години - 0 (лекції - 0, практичні - 0, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: курсова робота являє собою самостійну творчу працю, яка враховує плюси і мінуси такої роботи на п'ятому семестрі навчання. Водночас вона має свідчити про зростий науковий рівень студента, бути великою мірою показовою стосовно його попередніх досягнень. Особливо важливими тут є ілюстративний картографічний додаток використання методів статистичного і математичного моделювання.

Результати навчання:

• **знати:** специфіку об'єкту дослідження і методів розкриття його змісту, структури та функціонування. Обґрунтовування головних проблем розвитку і геопросторової організації, розуміти взаємозв'язки об'єкта дослідження у географічному, в т. ч. суспільно-географічному дослідженні; методику суспільно-географічного дослідження об'єкту.

• **вміти:** самостійно користуватися різноманітними методами викладу матеріалу – описових, проблемних постановок, картографічного і математичного моделювання. Обґрунтовувати свої наукові висновки, брати активну участь у дискусії по темі роботи, особливо у підготовці на зауваження рецензента.

Форма звітності: виконання і захист курсової роботи
(екзамен, залік)

Мова вивчення: українська

Робоча програма дисципліни: <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya>
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Курсова робота
Семестр: 1

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
Спеціалізація «Географія України»

загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС – 4);
аудиторні години - 0 (лекції - 0, практичні - 0, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: Курсова робота забезпечує системний підхід для майбутнього виконання наукових досліджень шляхом закріплення таких етапів наукового дослідження як обґрунтування актуальності вибраного напрямку дослідження, формулювання мети та завдань дослідження, предмету та об'єкту дослідження, складання плану досліджень тощо. Метою курсової роботи є надання студентам теоретичних та практичних знань у сфері наукових досліджень та допомогти формалізувати постановку задач дослідження в курсовій, а в подальшому і в магістерській роботах для подальшого успішного розкриття цієї теми

Результати навчання:

• **знати:**

- особливості організації наукових досліджень на рівні держави;
- пріоритетні напрямки подальшого розвитку досліджень за обраними темами своїх курсових робіт;
- основні етапи проведення наукових досліджень за обраною темою;
- особливості проведення наукових досліджень, складання календарного плану їхнього виконання.

• **вміти:**

- вибирати та аналізувати джерела інформації за напрямом свого дослідження;
- обґрунтовувати актуальність дослідження в обраному тематичному напрямку;
- ставити мету дослідження та завдання, які необхідно виконати для її досягнення;
- формувати об'єкт та предмет наукового дослідження;
- обирати методи дослідження;
- обґрунтувати практичну та наукову значимість досліджень, що проводяться студентом.

Форма звітності: виконання і захист курсової роботи
(екзамен, залік)

Мова вивчення: українська

Робоча програма дисципліни: <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya>
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Курсова робота
Семестр: 1

Спеціальність (спеціалізація): 014 Середня освіта (Географія);
Спеціалізація «Географія та економіка»

загальна кількість годин - 120 (кредитів ЄКТС – 4);
аудиторні години - 0 (лекції - 0, практичні - 0, семінарські - 0,
лабораторні - 0)

Анотація навчальної дисципліни: курсова робота являє собою самостійну творчу працю, яка враховує плюси і мінуси такої роботи на п'ятому семестрі навчання. Водночас вона має свідчити про зростаючий науковий рівень студента, бути великою мірою показовою стосовно його попередніх досягнень. Особливо важливими тут є ілюстративний картографічний додаток використання методів статистичного і математичного моделювання.

Результати навчання:

• **знати:** специфіку об'єкту дослідження і методів розкриття його змісту, структури та функціонування. Обґрунтування головних проблем розвитку і геопросторової організації, розуміти взаємозв'язки об'єкта дослідження у географічному, в т. ч. суспільно-географічному дослідженні; методику суспільно-географічного дослідження об'єкту.

• **вміти:** самостійно користуватися різноманітними методами викладу матеріалу – описових, проблемних постановок, картографічного і математичного моделювання. Обґрунтувати свої наукові висновки, брати активну участь у дискусії по темі роботи, особливо у підготовці на зауваження рецензента.

Форма звітності: виконання і захист курсової роботи
(екзамен, залік)

Мова вивчення: українська

Робоча програма дисципліни: <http://geography.lnu.edu.ua/litsenzuvannya>
(посилання на робочу програму дисципліни на сайті Університету)